potovanje do Stanislava in nazaj, ona dva s potnim listom do Nadvorne in nazaj. Razen tega sem imel še legitimacijo, narejeno na policiji, ki je potrjevala identiteto osebe.«

G. Linè je pokazal legitimacijo s fotografijo, ki je imela na nasprotni strani potrdilo in kot načelnik policije je bil podpisan — Stanislav Tauer, upokojeni policijski komisar.

»Torej je res Tauer policijski direktor?«

»Takoj po ruski invaziji je dobil direkcijo, v resnici pa ima vso oblast v mestu »gradonačelnik« (mestni načelnik).

»Ali se vam je slabo godilo?«

»Ne morem se pritoževati. Igral sem cel čas v »Casino de Paris«, ki je imel vse predstave razprodane, čisto dobro sem zaslužil. Ne morem tudi reči, da bi me kdo preganjal ali na kak način delal sitnosti.«

»Zakaj pa ste ubežali?«

»Do 2. novembra, kot sem že povedal, so bile razmere znosne, dne 6., 7. in 8. novembra smo bili priča velikega premikanja vojak in obrazi Moskalov so bili taki, da za nas ni bilo nobenega dvoma, da Rusi že resno računajo z verjetnostjo zopetnega poraza pred Przemyslom in s tem, kar temu sledi, z opustitvijo Lvova.«

»Kod ste potovali?«

»Do Wiurnika smo šli peš; tam smo našli ruski municijski voz, ki nas je za ne drag denar prepeljal do Chodorova. Odtam smo zopet precej pota prehodili peš, dokler nismo srečali ruskega vojnega avtomobila, na katerem nas je vojni šofer za tri rublje prepeljal v Halicz. Tu smo morali izstopiti, ker se vojak ni hotel več izpostavljati brezpogojni kazni za prevoz »civilistov«. Tako smo morali cesto do Stanislawowa prebiti na senenem vozu in bili smo srečni, ko smo po nekolikodnevni blodnji okrog končno prišli do tja.«

»Zakaj se niste peljali po železnici?«

»Do Stanislawowa ni železnice. Vlaki vozijo samo v Brody in Podwoloczysk in sicer po širokotirnih prograh, ker je naša vlada še pravočasno pobrala vse svoje lokomotive in vozove, tako da so Rusi morali pripeljati svoje.«

»Kam ste šli iz Stanislawowa?«

»Odtam smo šli zopet peš do Nadworne, kjer me je zadela prva »uradniška« neprijetnost. Spomnil sem se, da imam samo do Stanislawowa veljaven potni list. Zaskrbelo me je in kot se je kmalu pokazalo ne brez vzroka, kajti komaj smo se v Nadworni pokazali, že je zakričal vojak nad nami »pasport«, ker je bil moj list neveljaven, me je peljal v preiskovalno postajo, kjer na mojo srečo ravno ni bilo uradujočega načelnika in me je namesto njega zaslišal njegov namestnik poročnik. Opisoval sem mu mojo neprijetno, ne nalašč zakrivljeno pomoto in ga prosil, naj me oprosti in da potni list nazaj do Stanislawowa. Po dolgem prerekanju mi je povedal, da mojo zadevo predloži načelniku, pustil me je na prosto in mi ukazal priti čez uro. Ta ura je bila moja rešitev. Srečal sem popotna tovariša, naredili smo skupen načrt, prestopili na gotovem kraju Nadworno in kmalu srečno dospeli na avstrijsko ozemlje, odkoder smo po mnogih mukah prišli v Bitkow. V Bitkowu smo šli k direktorju M., ki nas je precej mrzlo sprejel, ko pa smo se dobro legitimirali, smo mu pregnali vse njegove dvome, bil je potem prav uljuden nasproti nam, preskrbel nas je z vsem in nam naslednji dan dal zanesljivega kmeta, ki nam je za 40 kron pokazal pot čez 2000 m visoke gore. Ta kmet nas je prepustil drugemu, ki nas je za 35 kron pospremil čez drugo goro. Nekaj gora smo prešli brez vodnika in končno dospeli v Zielono. Tu smo bili aretirani, dobro in natančno preiskani in ko ni bilo nobenega dvoma več, da smo dobri patriotje, nam je ogrsko vojno vodstvo z vsemi sredstvi olajšalo daljno pot, dokler nismo prišli do kolodvora in se naposled mogli prosto gibati. Moja tovariša sta ostala na Ogrskem, jaz pa sem se odpeljal k svoji rodbini na Dunaj.«

Bolni na pljučih
Sanatorij Aflenz
Hafacker 830 Štajerska, Prospekt

Cesar Viljem na fronti.

Nemški listi posnemajo iz častniških pisem naslednje zanimive podatke o obiskih cesarja Viljema na fronti in njegovem občevanju z vojaki:

Ob 10. uri dopoldne je brzojavilo generalno poveljstvo: „Veličanstvo se je ravnokar odpeljalo.“

Čepico na glavo, sabljo krog pasu, rokovice. Naj li vzamem čelado? Ne, saj pride cesar pogledat svoje vojake na bojnem polju. Gremo na dvorišče in jaz zakličem ljudem: „Cesar pride!“ Začudeni obrazi.

Že je slišati avtomobile. Zapeljejo na dvorišče. Iz drugega stopi naš najvišji vojni gospod. Polkovnik je stopil k avtomobilu, jaz na levo za njim. Poveljujoči general predstavi polkovnika ki poda poročilo. Veličanstvo mu stisne roko. Pogled poveljujočega Stopim korak naprej: „Pobočnik poročnik G.“ Cesar tudi meni krepko stisne roko. Potem opazi Veličanstvo na polkovnikovih prsih železni križec I. razreda: „Srčno čestitam!“

Sedaj pelje polkovnik N. Veličanstvo po dvorišču. Pridemo mimo različno zaposlenih ljudi: eni snažijo konje, drugi kuhajo, tretji krpajo, obleko. „Dobro jutro, ljudje!“ — „Dobro jutro Vaše Veličanstvo!“

Napotimo se k malemu vojaškemu pokopališču v ozadju. Deset grobov je, en Angležev, on . . . in naš tovariš poročnik Schultze. Polkovnik pripoveduje cesarju o njegovi junaški smrti.

Veličanstvo opazi cvetice v moji roki, ki sem imel pripravljene. „So-li te cvetice namenjene meni? „Zapovedujte, Vaše Veličanstvo!“ In podal sem mu cvetlice. Vzel jih je — vejico vrtnic in rdeče astre — in jih položil na grob. „Brzojavite to njegovim staršem“, je dostavil. To je storil cesar, najmogočnejši in najvzvišenejši vojni gospod, enemu svojih padlih junakov v prednji črti.

Potem gremo nazaj. Jaz prinesem najdene sovražne granate in jedra izstrelkov. Cesar si vse ogleda. Potem gre k 5. stotniji naše rezerve v oddelku.

„No, otroci, zelo me veseli, da vas vidim v ognju. Vaš polk je svojo stvar dobro napravil, kakor o svojih Markovcih tudi drugega pričakoval nisem. Sedaj pa še prosim, da ne popustite, dokler z onim-le tamkaj niste opravili. Z Bogom otroci!“ (Njegova beseda se je izpolnila Vaily je naš)

Potem opazi musketirja Maczmireka z železnim križcem in ga pokliče pred se.

„Kje si si zaslužil križec?“

„Hoteli smo naskočiti artiljerijo, pa je bil širok jarek, vodni jarek. Tedaj sem v polni opravi skočil vanj in privlekel na to stran en čoln.“

Bil je to 15 metrov široki kanal pri Landreciesu. Peplaval ga je in privlekel na to stran en tovorni čoln, kakoršne imamo na Warti.

Novopečenega poročnika v rezervi V., od 5. stotnije, ki ma križec, vpraša po tem ter mu stisne roko. Potem gre k avtomobilu. Še enkrat pokliče polkovnika in mu naroči, naj celemu polku pove, da je bil vesel, ko je toliko dobrega čul o njem. Ne more iti k vsem, pa naj on pozdravi njegov polk. Potem se avto odpelje. Trikratni „Hoch“ zaključi cesarjev obisk.

* * *

Cesar Viljem je odjezdil v mesto H., kjer je bilo zelo veliko nemškega vojaštva in ranjencev. Vojaki so ravno dospeli iz bojne črte ter so bili jako trudni; ranjenci so pa še ječali v prvih bolečinah. Ko se je zvedelo, da prihaja cesar, so vojaki začeli veselo vaklikati in ves trud in vse bolečine so jih minule. Bilo je takih, ki so se komaj vlekli in takih, ki so jih morali nesti, toda vsi so mahali cesarju s čepicami in rokami. Vsak je hotel videti cesarja, ki je šel počasi po ulicah, med zdravimi in ranjenimi. Lice mu je bilo jako resno ter se je zdelo, kakor bi vsakega poedinega vojaka pazno motril. Ko so vojaki nehali vaklikati, jih je pozdravil cesar z besedami:

„Dober dan, vojaki, dober dan, tovariši!“

Pred šolo, v kateri je bila bolnišnica, se je cesar ustavil in motril ranjence, ki so stali zunaj. Opazil je nekega vojaka, ki je komaj stal na nogah, imel obvezano tudi glavo, a na prsih železni križec. Stopil je k njemu in ga vprašal:

„No, sinko, kje si dobil ta križec?“

„Pri Lunevillu, Veličanstvo.“

„Kje si bil pa ranjen?“

„Rane, Veličanstvo, sem dobil tu v bližini.“

„Kako si pa ranjen?“

„Šrapnel mi je šel skozi levo stegno. Ko so me ranjenega pobrali, sem dobil še en spomin od šrapnela v desno bedro.“

„No, to v resnici ni lep spomin,“ pravi cesar. — „A kaj pa ti je na glavi?“

„Veličanstvo, to so sledovi krogel iz pušk. Eno sem dobil v teme, drugo pa v lice.“

Cesar se je nasmehnil in potem vprašal vojaka:

„Vsega vkup si dobil dve krogli v glavo. Sedaj se gotovo veseliš, da se boš mogel vrniti domov. Od kod pa si?“

„Iz Norimberka, Veličanstvo. Toda domov se nočem vrniti. Preje moram še Francozom povrniti dolg za te spomine.“

„Dobro, moj sin. Vidim, da je na tvojih prsih še prostora za odlikovanje.“ Tedaj je cesar namignil svojemu adjutantu, ki mu je podal črn tok, iz katerega je cesar potegnil majhen križec, ga vojaku pripel na prsi in rekel:

„To pot dobiš križec I. razreda. Lepo se pozdravi, moj dragi, in potem poravnaj svoje račune s Francozi.“

Nato je cesar šel dalje med ranjenci in vojaki.

Št. 1517/309.

Razglas!

Razširjeni odbor filijalnega društva Ptuj deželnega in ženskega pomožnega društva „Rdečega križa“ napravil je v svoji seji dne 14. decembra sklep, da v tukajšnih bolnišnicah nahajajoče se ranjence, potem pa tudi, v kolikor dovolijo ta sredstva vse k vojaški vojni službi poklicane v Ptuju se nahajajoče vojake razveseli z božičnimi darili.

Darila v to svrho v denarju, pa tudi v jedilih (n. pr. kokoši, jajca, puter, vino, mošt itd., nakadilske rekvizite ter perilo se sprejemajo v za vse c. k. bolnišnice ustanovljeni nabiralnici v pisarni Rdečega križa (mestni urad) v Ptuju, to pa najkasneje do 22. decembra ob 6. uri zvečer.

Ptuj, 15. decembra 1914.

Predsednik:

Jos. Ornig.

Gospodarske.

Prekopaj zemlje pozimi pod mlajšim, in če je le mogoče tudi pod starim sadnim drevjem! — Če zemljo krog sadnega drevja pozimi prekopaš, drevju mnogostranski koristiš. Kakor si se že večkrat prepričal ali vsaj slišal praviti, se skriva v zemlji pod sadnim drevjem nebroj raznih sadnih škodljivcev, ki čakajo ugodnega vremena, da zlezejo iz tal v drevesno krono, da bi se tam nažrli. Ti škodljivci toraj ne prenesejo zime brez zavetja ali na prostem, zato pa jih lahko uničiš, če njihovo zavetje - tla pod drevjem pozimi prekopaš. S prekopavanjem semlje spraviš namreč nekatere škodljivce na zemeljsko površino, kjer jih zaloti mraz, nakar pozebejo, druge pa spraviš v spodnje zemeljske plasti, kjer vsled pomanjkanja zraka zaduše ali pa se prepozno prerijejo na površje, ko namreč ni več velike nevarnosti, da bi zamogli drevju močno škodovati. Razun, da koristiš drevju v prejnavedenem oziru, zemljo krog korenin tudi prerahljaš, s tem pa omogočiš pristop zraku in deževnici-snežnici do korenin in zemeljskih sestavin. Kakor veš, pa pospešujeta mraz in vlaga razkroj zemeljskih sestavin oziroma spreminjata težko raztopne redilne snovi v lahko raztopne, ki dospejo potem v prid drevesnim koreninam oziroma drevju. Pod drevjem, rastočim v travi, prekopaj zemljo vsaj za dobro lopato globoko in sicer od debla do kje, do kodar sega drevesna krona. Med prekopavanjem obračaj zemljo tako,